

Навчальна дисципліна Історія психології

Курс 4

Форма навчання друга вища освіта

Викладач доц. Маєвська Н.А.

№	Зміст завдання	Терміни
1	Контрольна робота. Надіслати викладачу на електронну адресу (namaevska@karazin.ua). Паперовий варіант надати на кафедру загальної психології	24.04.20 Екзамен
2	Ознайомлення з лекціями «Розвиток психоаналізу», «Розвиток біхевіоризму», «Гештальт-психологія»	24.04.20
	Ознайомлення з лекцією «Зарубіжна психологія другої половини XX століття»	27.04.20
	Підготовка до семінару «Зародження та розвиток психології в Україні». Відповідь на питання надіслати на електронну пошту викладача (namaevska@karazin.ua)	27.04.20
	Підготовка до семінару «Розвиток психології в СРСР». Відповідь на питання надіслати на електронну пошту викладача	28.04.20
	«Підготовка до семінару «Сучасна психологія». Відповідь на питання надіслати на електронну пошту викладача	28.04.20

Оцінка виконання завдань здійснюється відповідно до робочої програми навчальної дисципліни

Варіанти контрольної роботи

1.

1. Основні методологічні принципи та методи історії психології.
2. Інструментальний та предметний підходи до розуміння душі.
3. Р. Декарт та Дж. Локк про пізнання: спільне та відмінне.

2.

1. Поняття душі у середньовічній схоластиці в порівнянні з наукою стародавнього світу.

2. Полеміка представників реалізму, номіналізму та концептуалізму щодо загальних понять.

3. Структуралізм та функціоналізм: спільне та відмінності.

3.

1. Порівняльний аналіз психологічних концепцій Платона та Аристотеля.

2. Розуміння предмету психології в Середньовіччі та в епоху Відродження.

3. Передумови перебудови психології у самостійну науку.

4.

1. Системи Епікура та стоїків: спільне та відмінності.

2. Середньовічна арабська та європейська психологія.

3. Описова та пояснювальна психології.

5.

1. Методи дослідження в різні періоди розвитку психології.

2. Порівняльний аналіз класичних теорій асоціативної психології (Т. Браун, Джеймс Мілль).

3. Наукова суперечка між Вюрцбурзькою та Корнуельською школами. Наприкінці роботи слід вказати перелік використаної літератури.

Повна, без помилок відповідь на кожне питання оцінюється в **10** балів.

Питання та література до семінарських занять

Зародження та розвиток психології в Україні

1. Виникнення та розвиток психології в XVII сторіччі: психологічні ідеї К. Соковича, І. Гізеля, С. Яворського.

2. Подальший розвиток психології у XVIII столітті: Ф. Прокопович, С. Калиновський, Г. Сковорода як представники українського Просвітництва.

3. Специфіка розвитку психології в XIX – початку XX століття. Психологія на Слобожанщині: емпірична психологія Любовського, психологічні ідеї О. Потебні. Розвиток психології художньої творчості.
4. Розвиток психології у Західній Україні: розвиток психологічних ідей у Львівсько-Варшавській філософській школі (К. Твардовський, В. Вітвіцький, М. Кройц); дослідження етнопсихологічних феноменів західно-українськими вченими (В. Гнатюк, М. Грушевський, О. Колесса, І. Мірчук, І. Франко та ін.); проблеми педагогічної та дитячої психології у творчості С. Балея.

Література:

1. Данилюк І.В. Історія психології в Україні: Західні регіони (остання чверть XIX - перша половина XX століття): Навч. посібник для вузів / І.В. Данилюк. – Київ: Либідь, 2003.
2. Жуков С.М., Жукова Т.В. Історія психології: навчальний посібник для студ. вузів / С. М. Жуков, Т. В. Жукова. – Київ: Кондор, 2009.
3. Іванова О.Ф. Історія психології XIX – XX століття (на матеріалі розвитку психології на Слобожанщині) / О.Ф. Іванова. – Харків: ХДУ, 1995.

Розвиток психології в СРСР

1. Культурно-історична концепція Л.С. Виготського. Поняття інтеріоризації та зони найближчого розвитку.
2. Діяльнісний підхід у роботах С.Л. Рубінштейна та О.М. Леонтьєва.
3. Діяльнісний підхід у дослідженнях пам'яті (П.І. Зінченко, А.А. Смирнов), сприймання (О.В. Запорожець), у теоріях розвитку й навчання (Д.Б. Ельконін, П.Я. Гальперін, В.В. Давидов).
4. Проблема особистості в працях В.Н. М'ясищева, Б.Г. Ананьєва.

Література::

1. Психология личности. Тексты. – М., 1982. –С. 20-27, 71-80, 28-34, 172-182.

2. Хрестоматия по общей психологии. Психология памяти. – М., 1979.
3. Хрестоматия по общей психологии. Психология мышления. – М., 1981. – С. 78-86.
4. Марцинковская Т.Д. История психологии. – М., 2000.

Сучасна психологія

1. Стан сучасної психології та психотерапії.
2. Нейролінгвістичне програмування.
3. Трансперсональна психологія.
4. Кроскультурна та гендерна психологія.
5. Перспективи розвитку психології в Україні та за кордоном.

Література:

1. Гроф С. Психологія майбутнього / С. Гроф. – Львів: Terra Incognita, 2019. – 400 с.
2. Козлов В. Трансперсональная психология: истоки, история, современное состояние / В.Козлов, В. Майков. . – М.: ООО «Издательство АСТ» и др., 2004. – 603 с.
3. Марцинковская Т.Д. История психологии. – М., 2000.
4. Смит Н. Современные системы психологии / Н. Смит. – СПб.: ЕВРОЗНАК, 2003.
6. Роменець В.А., Маноха І.П. Історія психології ХХ століття. – К., 1998.

Питання до екзамену

1. Предмет та задачі історії психології.
2. Методологічні принципи та методи історії психології.
3. Душа як предмет психології: інструментальний та предметний підходи.
4. Атомістичні теорії душі (Левкіпп, Демокрит, Епікур).
5. Теорія сприймання Демокрита: темне та істинне пізнання.
6. Вчення Сократа та його учнів.
7. Психологічна концепція Платона.
8. Аристотель: душа як діяльність тіла. Вчення Аристотеля про функції душі, процеси пізнання, почуття та волю.
9. Системи Епікура, стоїків.

- 10.Поняття душі у середньовічній схоластиці в порівнянні з наукою стародавнього світу. Августин Блаженний.
- 11.Середньовічна арабська психологія: досягнення арабської медицини у галузі психологічного знання.
- 12.Психологічні погляди Ібн-Сини та Ібн-Рошда.
- 13.Теорія двох істин та її роль у розвитку науки.
- 14.Проблема універсалій та її значення для розвитку психологічної думки.
- 15.Номіналізм Фоми Аквінського.
- 16.Учення У. Оккама.
- 17.Зміни у розумінні поняття „душа” під час Відродження.
- 18.Основні тенденції у розвитку психології Нового часу: механістичні погляди в науці.
- 19.Емпіричний напрямок у психології (Ф. Бекон).
- 20.Дуалізм Р. Декарта.
- 21.Матеріалістичний підхід до розуміння природи психічного в ученні Т. Гоббса.
- 22.Монізм Б. Спінози.
- 23.Ідеалістичне вчення Г. Лейбниця.
- 24.Сенсуалізм Дж. Локка.
- 25.Класичні теорії асоціативної психології (Т. Браун, Джеймс Мілль).
- 26.Розвиток асоціативної психології в другій половині XIX століття (І. Гербарт, Джон Стюарт Міль, О. Бен, Г. Спенсер).
- 27.Становлення експериментальної психології (В. Вундт).
- 28.Розвиток галузей психології наприкінці 19 - на початку 20 століття (психотехніка, диференційна психологія, дитяча, педагогічна, соціальна, культурно-історична та зоопсихологія).
- 29.Передумови перебудови психології у самостійну науку: асоціативна теорія, розвиток експериментального методу у психофізіології, психофізиці, психометрії.

30. Американський функціоналізм (У. Джемс, Дж. Дьюї, Дж. Енджелл, Р. Вудвортс).
- 31.В. Дільтей про описову та пояснювальну психологію.
- 32.Виникнення та розвиток української психології в XVII сторіччі: психологічні ідеї К. Соковича, І. Гізеля, С. Яворського.
- 33.Подальший розвиток психології у XVIII столітті: Ф. Прокопович, С. Калиновський, Г. Сковорода як представники українського Просвітництва.
- 34.Специфіка розвитку психології в XIX – початку XX століття. Психологія на Слобожанщині: емпірична психологія Любовського, психологічні ідеї О. Потебні. Розвиток психології художньої творчості.
- 35.Розвиток психології у Західній Україні: розвиток психологічних ідей у Львівсько-Варшавській філософській школі (К. Твардовський, В. Вітвіцький, М. Кройц); дослідження етнопсихологічних феноменів західно-українськими вченими (В. Гнатюк, М. Грушевський, О. Колесса, І. Мірчук, І. Франко та ін.); проблеми педагогічної та дитячої психології у творчості С. Балея.
- 36.Загальний огляд розвитку психології в Росії.
- 37.Зародження російської психології. Дві тенденції її розвитку: програми К. Кавеліна та І. Сєченова.
- 38.Російська психологія у другій половині XIX – початку XX століття: наукові школи С. Франка, А. Введенського, В. Солов'йова, Н. Грота, А. Лазурського, Н. Ланге.
- 39.Відкрита криза у психології: причини та прояв.
- 40.Різне розуміння предмета психологічної науки у біхевіоризмі, психоаналізі, гештальт-теорії.
- 41.Етапи розвитку психоаналітичної теорії З. Фрейда.
- 42.Топологічна, динамічна та економічна трактовки психіки.
- 43.Поняття психологічного захисту.

- 44.Індивідуальна психологія А. Адлера. Почуття неповноцінності та комплекс неповноцінності. Стиль життя.
- 45.Аналітична психологія К. Юнга. Поняття лібідо та несвідомого – розбіжності із Фройдом.
- 46.Колективне несвідоме – походження та зміст. Архетипи.
- 47.Юнгіанська психотерапія.
- 48.К. Юнг про типи особистості.
- 49.Теорія К. Хорні: базальна тривога, невротичні потреби, основні неврози.
- 50.Теорія Е. Фромма: екзистенціальні потреби людини, типи соціального характеру.
- 51.Внесок А. Фрейд та Х. Гартмана у розвиток его-психології.
- 52.Епігенетична теорія Е. Еріксона.
- 53.Фрейдомарксизм В. Райха.
- 54.Поняття оргону та характерного панциря. Типи характеру.
- 55.Тілесно-орієнтована психотерапія,
- 56.Передумови виникнення біхевіоризму: теорія Е. Торндайка, учення І. Павлова та В. Бехтерева.
- 57.Класичний біхевіоризм Дж. Уотсона.
- 58.Проміжні детермінанти.
- 59.Теорії Е. Толмена та К. Халла.
- 60.Когнітивні карти, латентне навчання.
- 61.Оперантний біхевіоризм Б. Скіннера
- 62.Оперантне навчання. Проблема підкріплення.
- 63.Оперантне зумовлення у психотерапії.
- 64.Біхевіоральний напрямок у консультуванні та психотерапії. Основні методи поведінкової психотерапії.
- 65.Аналіз фі-феномену як прояву структурної організації внутрішнього світу.
- 66.Дослідження сприймання в гештальт-психології.

- 67.Дослідження мислення в гештальт-психології.
- 68.Динамічна теорія особистості К. Левіна.
- 69.Експериментальні дослідження у школі К. Левіна.
- 70.Вплив гештальт-психології на розвиток гештальт-терапії.
- 71.Основні поняття екзистенціальної психології.
- 72.Гуманістична психологія у вузькому та широкому смислах.
- 73.Теорія самоактуалізації А. Маслоу. Ієрархія потреб.
- 74.Клієнтцентована терапія К. Роджерса.
- 75.Логотерапія В. Франкла.
- 76.Генетична психологія Ж. Піаже
- 77.Передумови розвитку когнітивної психології
- 78.Моделі уваги, сприймання, пам'яті, мислення в когнітивній психології.
- 79.Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестингера.
- 80.Соціально-когнітивна теорія А. Бандури.
- 81.Теорія конструктів Дж. Келлі.
- 82.Культурно-історична теорія Л. С. Виготського
- 83.Передумови діяльнісного підходу в радянській психології.
- 84.Діяльнісний підхід у роботах С.Л. Рубінштейна та О.М. Леонтьєва.
- 85.О.М. Леонтьєв про структуру діяльності. Ієрархія мотивів.
- 86.Діяльнісний підхід у дослідженнях сприйняття, пам'яті, мислення
(О.В. Запорожець, П.І. Зінченко, А.А. Смирнов та ін.).
- 87.Поняття провідної діяльності та проблеми вікової і педагогічної
психології (Д.Б. Ельконін, П.Я. Гальперін, В.В. Давидов).
- 88.Трансперсональна психологія.
- 89.Кросс-культурна та гендерна психологія.
- 90.Позитивна психологія.